

Ε΄ ΚΥΡΙΑΚΗ ΛΟΥΚΑ ΡΗΜΑΤΑ ΖΩΗΣ

ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΑ ΚΑΙ ΕΥΑΓΓΕΛΙΚΑ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ
ΤΩΝ ΚΥΡΙΑΚΩΝ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΟ ΔΕΛΤΙΟ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗΣ ΔΙΔΑΧΗΣ
ΤΟΥ ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟΥ ΙΔΡΥΜΑΤΟΣ
ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΩΝ & ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΦΑΡΜΟΓΩΝ
ΙΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΚΑΣΣΑΝΔΡΕΙΑΣ
«Ο ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΤΗΣ ΜΑΡΚΟΣ»

Ἐπιμελητής ὕλης:

Πρωτοπρεσβύτερος Κων. Πλευράκης
ΤΘ 60060, 57001 ΘΕΡΜΗ Τηλ. 462 744 Fax: 463-455

Κυριακή 31[᾽] Οκτωβρίου 2021

Στάχυος, Ἀπελλοῦ κ.λ.π.

ἐκ τῶν ἑβδομήκοντα (α΄ αἰών)

Ἐπιμάχου μάρτυρος (+250)

Νικολάου νεομάρτυρος τοῦ ἐν Χίῳ
(+1754)

Ἦχος β΄ Ἑωθινόν ἠ΄

* * *

ΟΓΔΟΟ ΕΩΘΙΝΟ

Ἰωάν. 20,11-18.

**Η ΜΑΡΙΑ Η ΜΑΓΔΑΛΗΝΗ
ΣΤΗ Β΄ ΠΡΩΙΝΗ ΕΠΙΣΚΕΨΗ ΤΗΣ
ΤΟ ΠΡΩΙ ΤΗΣ ΠΡΩΤΗΣ ΗΜΕΡΑΣ
ΣΤΟΝ ΚΗΠΟ**

**ΒΛΕΠΕΙ ΕΞΩ ΑΠΟ ΤΟΝ ΤΑΦΟ
ΠΡΩΤΗ ΤΟΝ ΑΝΑΣΤΑΝΤΑ
ΚΑΙ ΣΥΝΟΜΙΛΕΙ ΜΑΖΙ ΤΟΥ
ΚΙ ΕΠΕΙΤΑ ΠΑΕΙ ΚΑΙ ΤΟ ΑΝΑΓΓΕΛ-**

ΛΕΙ
ΣΤΟΥΣ ΜΑΘΗΤΕΣ ΤΟΥ.

Ἡ Στό Ζ Ἐωθινό, Ἰωάν. 20,1-10, ιστορεῖται ὅτι ἡ Μαρία ἡ Μαγδαληνή ἔτρεξε πρώτη τό πρωί τῆς Μιάς τῶν Σαββάτων στό τάφο καί τόν βρῆκε ἀδειο. Φοβήθηκε ὅτι σήκωσαν τό σῶμα τοῦ Ἰησοῦ καί τό ἔθαψαν σέ ἄλλο μέρος. Ἐτρεξε καί εἰδοποίησε τόν Πέτρο καί τόν Ἰωάννη, πού ἔτρεξαν ἀμέσως στό μνήμα καί ἔκαμαν τήν ἴδια διαπίστωση.

Ἀπό τό σημεῖο αὐτό καί μετά συνεχιζει τή διήγηση τό Η' Ἐωθινό Ἰωάν. 20,11-18.

Ἡ Μαρία ἀκολουθοῦσε τούς δύο Μαθητές καί ἀφού ἔφυγαν παρέμεινε κλαίουσα στόν κῆπο ἔξω ἀπό τόν τάφο! «Ἐνῶ ἔκλαιε παρέκυψε εἰς τό μνημεῖον καί βλέπει δύο λευκοντυμένους Ἀγγέλους, νά κάθωνται ὁ ἕνας πρὸς τή μεριά τῆς κεφαλῆς καί ἄλλος πρὸς τή μεριά τῶν ποδιῶν, ἐκεῖ πού εἶχαν τοποθετήσει τό σῶμα τοῦ Ἰησοῦ. Τήν ἴδια ὥρα γυρίζει καί βλέπει πισω της νά στέκη ὁ Ἰησους, μά δέν Τόν ἀναγνωρίζει ἀμέσως. Νομίζει πώς εἶναι ὁ κηπουρός καί τόν παρακαλεῖ νά τῆς πῆ ἂν τόν σήκωσε αὐτός, πού Τόν πῆγε καί αὐτή θά τόν πάρη! Ὁ

Ἰησοῦς τὴν φωνάζει μὲ τὸ ὄνομά της,
 Τὸν ἀναγνωρίζει καὶ Αὐτὸς τὴν στέλνει
 νὰ πῆ στοὺς ἀδελφούς Του ὅτι ἀναβαίνει
 πρὸς τὸν κοινὸ Πατέρα.

Τῷ καιρῷ ἐκεῖνω,

- 11 **Μαρία** εἰστήκει πρὸς τὸ μνημεῖον
 κλαίουσα ἔξω.

Τὸν καιρὸ ἐκεῖνο ἡ Μαρία στεκόταν
 ἔξω, κοντὰ στὸν τάφο, κι ἔκλαιγε.

- 12 Ὡς οὖν ἔκλαιε,

παρέκυψεν εἰς τὸ μνημεῖον

Καθὼς λοιπὸν ἔκλαιγε, ἔσκυψε νὰ
 δεῖ μέσα στό μνημα

καὶ θεωρεῖ δύο ἀγγέλους ἐν λευκοῖς
 καθεζομένους,

καὶ βλέπει δύο ἀγγέλους ντυμένους
 στὰ λευκά νὰ κάθονται

ἓνα πρὸς τῆ κεφαλῇ

καὶ ἓνα πρὸς τοῖς ποσίν,

ὅπου ἔκειτο τὸ Σῶμα τοῦ Ἰησοῦ.

ὁ ἓνας πρὸς τὸ μέρος τοῦ κεφαλιοῦ κι
 ὁ ἄλλος πρὸς τὸ μέρος τῶν ποδιῶν,
 ἐκεῖ πού βρισκόταν πρὶν τὸ σῶμα τοῦ
 Ἰησοῦ.

- 13 **Καὶ** λέγουσιν αὐτῇ ἐκεῖνοι:

- Γύναι, τί κλαίεις;

Τῆς λένε τότε ἐκεῖνοι: Γυναῖκα, γιατί
 κλαῖς;

Λέγει αὐτοῖς:

-Ὅτι ἤρην τόν Κύριόν μου
καί οὐκ οἶδα ποῦ ἔβηκαν αὐτόν.

Τούς λέει αὐτή: Πῆραν τόν Κύριό μου καί δέν ξέρω πού τόν ἔβαλαν.

14 Καί ταῦτα εἰποῦσα ἐστράφη εἰς τά ὀπίσω
καί θεωρεῖ τόν Ἰησοῦν ἐστῶτα,
καί οὐκ ἤδει ὅτι ὁ Ἰησοῦς ἐστι.

Καί καθώς τά εἶπε αὐτά, γύρισε πρός
τά πίσω καί βλέπει τόν Ἰησοῦ νά
στέκεται ὀρθίος, δέν τό κατάλαβε
ὅμως πώς ἦταν ὁ Ἰησοῦς.

15 Λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς:

- Γύναι, τί κλαίεις; Τίνα ζητεῖς;

Τῆς λέει ὁ Ἰησοῦς: Γυναῖκα, γιατί
κλαῖς; Ποιόν ζητᾶς;

Ἐκείνη, δοκοῦσα ὅτι ὁ κηπουρός ἐστι,
λέγει αὐτῷ·

Ἐκείνη νόμισε πώς ἦταν ὁ κηπουρός
καί Τοῦ λέει:

Κύριε, εἰ σύ ἐβάστασας αὐτόν,
εἰπέ μοι ποῦ ἔβηκας αὐτόν,
καὶ γώ αὐτόν ἀρῶ.

Κύριε, ἄν Τόν σήκωσες ἐσύ, πές μου
ποῦ Τόν ἔβαλες, κι ἐγώ θά Τόν πάρω
ἀπό κεῖ.

16 Λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς: Μαρία.

Τῆς λέει ὁ Ἰησοῦς: - Μαρία!

Στραφεῖσα ἐκείνη λέγει αὐτῷ·
Ραββουνί,

ὃ λέγεται Διδάσκαλε.

Γυρίζει εκείνη καί τοῦ λέει: - Ραββουνί!, πού σημαίνει «Διδάσκαλε»

17 Λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς:

- Μή μου ἄπτου·

οὐπω γάρ ἀναβέβηκα

πρός τόν Πατέρα μου·

Τῆς λέει ὁ Ἰησοῦς: - Μή μ' ἀγγίζεις,
δέν ἀνέβηκα ἀκόμα στόν Πατέρα·

πορεύου δέ πρός τούς ἀδελφούς μου

καί εἶπέ αὐτοῖς:

πήγαινε ὁμως στούς ἀδερφοῦς μου
καί πές τους:

ἀναβαίνω πρός τόν Πατέρα μου

καί Πατέρα ὑμῶν

καί Θεόν μου καί Θεόν ὑμῶν.

«Ἀνεβαίνω πρός τόν Πατέρα Μου,
πού εἶναι καί Πατέρας σας, στόν Θεό
Μου, πού εἶναι καί Θεός σας.»

18 Ἔρχεται Μαρία ἡ Μαγδαληνή

ἀπαγγέλουσα τοῖς μαθηταῖς

Πηγαίνει τότε ἡ Μαρία ἡ Μαγδαληνή
στούς μαθητές καί τούς
ἀναγγέλλει,

ὅτι εἶώρακε τόν Κύριον

καί ταῦτα εἶπεν αὐτῇ.

ὅτι εἶδε τόν Κύριο καί τῆς εἶπε αὐτά.

Οἱ Καταβασίες τῆς περιόδου
ᾠδὴ α'. Ἦχος δ'.

Ἀνοίξω τό στόμα μου
καί πληρωθήσεται Πνεύματος·
καί λόγον ἐρεύξομαι τῇ Βασιλίδι Μητρί·
καί ὀφθῆσομαι φαιδρῶς πανηγυρίζων·
καί ἄσω γηθόμενος ταύτης τά θαύματα.

Ὦδὴ γ'.

Τούς Σούς ὑμνολόγους, Θεοτόκε,
ὡς ζῶσα καί ἄφθονος Πηγῆ,
διάσον συγκροτήσαντας
πνευματικόν στερέωσον
καί ἐν τῇ θείᾳ δόξῃ Σου
στεφάνων δόξης ἀξίωσον.

Ὦδὴ δ'.

Τήν ἀνεξιχνίαστον θείαν βουλήν
τῆς ἐκ τῆς Παρθένου σαρκώσεως
Σοῦ τοῦ ὑψίστου ὁ Προφήτης Ἀββακούμ
κατανοῶν ἐκραύγαζε·
Δόξα τῇ δυνάμει Σου, Κύριε.

Ὦδὴ ε'.

Ἐξέστη τά σύμπαντα
ἐπί τῇ θείᾳ δόξῃ Σου,
Σύ γάρ, Ἀπειρόγαμε Παρθένε,
ἔσχες ἐν μήτρα τόν ἐπί πάντων Θεόν
καί τέτοκας ἄχρονον Υἱόν
πᾶσι τοῖς ὑμνοῦσι Σε
σωτηρίαν βραβεύοντα.

Ὦδὴ στ'.

Τήν θείαν ταύτην καί πάντιμον

τελοῦντες ἑορτὴν οἱ θεόφρονες
 τῆς Θεομήτορος
 δεῦτε τὰς χεῖρας κροτήσωμεν
 τὸν ἐξ αὐτῆς τεχθέντα Θεὸν δοξάζοντες.

Ὡδὴ ζ΄.

Οὐκ ἐλάτρευσαν
 τῇ κτίσει οἱ θεόφρονες
 παρά τὸν Κτίσαντα,
 ἀλλὰ πυρός ἀπειλήν
 ἀνδρείως πατήσαντες
 χαίροντες ἔψαλλον.
 Ὑπερύμνητε, ὁ τῶν πατέρων Κύριος
 καὶ Θεὸς εὐλογητός εἶ.

Αἰνοῦμεν, εὐλογοῦμεν
 καὶ προσκυνοῦμεν τὸν Κύριον.

Ὡδὴ η΄.

Παιδας εὐαγεῖς ἐν τῇ καμίνῳ
 ὁ τόκος τῆς Θεοτόκου διεσώσατο
 τότε μὲν τυπούμενος,
 νῦν δέ ἐνεργούμενος·
 τὴν οἰκουμένην ἅπασαν
 ἀγείρει ψάλλουσαν
 Τὸν Κύριον ὑμνεῖτε τὰ ἔργα,
 καὶ ὑπερυψοῦτε εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας.

Τὴν Θεοτόκον καὶ Μητέρα τοῦ φωτός
 ἐν ὕμνοις τιμῶντες μεγαλύνωμεν.

Μεγαλύνει ἡ ψυχὴ μου τὸν Κύριον
καὶ ἠγαλλίασε τὸ πνεῦμά μου
ἐπὶ τῷ Θεῷ τῷ σωτῆρί μου.

Τὴν τιμιωτέραν τῶν Χερουβείμ
καὶ ἐνδοξοτέραν
ἀσυγκρίτως τῶν Σεραφείμ,
τὴν ἀδιαφθόρως Θεὸν Λόγον τεκοῦσαν,
τὴν ὄντως Θεοτόκον σέ μεγαλύνομεν.

2.

Ὅτι ἐπέβλεψεν ἐπὶ τὴν ταπείνωσιν
τῆς δούλης αὐτοῦ·
ἰδοὺ γὰρ ἀπὸ τοῦ νῦν μακαριοῦσί με
πᾶσαι αἱ γενεαί.

Τὴν τιμιωτέραν τῶν Χερουβείμ ...

3.

Ὅτι ἐποίησέ μοι μεγαλεῖα ὁ δυνατός
καὶ ἅγιον τὸ ὄνομα αὐτοῦ
καὶ τὸ ἔλεος αὐτοῦ
εἰς γενεάν καὶ γενεάν
τοῖς φοβουμένοις αὐτόν.

Τὴν τιμιωτέραν τῶν Χερουβείμ ...

4.

Ἐποίησε κράτος ἐν βραχίονι αὐτοῦ·
διεσκόρπισεν ὑπερηφάνους
διανοία καρδίας αὐτῶν.

Τὴν τιμιωτέραν τῶν Χερουβείμ ...

5.

Καθῆιλε δυνάστας ἀπό θρόνων
καί ὕψωσε ταπεινούς·
πεινῶντας ἐνέπλησεν ἀγαθῶν·
καί πλουτοῦντας ἐξάπέστειλε κενούς.

Τήν τιμιωτέραν τῶν Χερουβείμ ...

6.

Αντελάβετο Ἰσραήλ παιδός αὐτοῦ
μνησθῆναι ἐλέους,
καθώς ἐλάλησεν
πρός τούς πατέρας ἡμῶν,
τῷ Ἀβραάμ καί τῷ σπέρματι αὐτοῦ
ἕως αἰῶνος.

Ἀκολουθεῖ ἡ καταβασία τῆς 9' ὁδῆς:

ᾠδή 9'.

Ἄπας γηγενῆς
σκιρτάτω τῷ πνεύματι
λαμπαδουχούμενος.
Πανηγυριζέτω δέ
αὐτῶν Νόων φύσις γεραίρουσα
τήν ἱεράν πανήγυριν τῆς Θεομήτορος
καί βοάτω, χαίροις παμμακάριστε
Θεοτόκε, Ἄγνη, Ἀειπάρθενε.

Ἐξαποστειλάριον ἡ'

Δύο ἀγγέλους βλέψασα
ἐνδοθεν τοῦ μνημείου,
Μαρία ἐξεπλήττετο
καί Χριστόν ἀγνοοῦσα

ὡς κηπουρόν ἐπηρώτα·
 Κύριε, ποῦ τό σῶμα
 τοῦ Ἰησοῦ μου τέθεικας;
 Κλήσει δέ τοῦτον γνοῦσα εἶναι αὐτόν
 τόν Σωτῆρα, ἤκουσε· μή Μου ἄπτου·
 πρὸς τόν Πατέρα ἄπειμι,
 εἰπέ τοῖς ἀδελφοῖς Μου.

Θεοτοκίον

Τριάδος, Κόρη, τέτοκας
 ἀπορρήτως τόν Ἔνα
 διπλοῦν τῇ φύσει πέλοντα
 διπλοῦν καί ἐνεργεία
 καί ἕνα τῇ ὑποστάσει·
 Τοῦτον οὖν ἐκδυσώπει
 αἰί ὑπέρ τῶν πίστει Σε
 προσκυνούντων ἐκ πάσης ἐπιβουλῆς
 τοῦ ἐχθροῦ λυτρώσασθαι ὅτι πάντες
 πρὸς Σέ νῦν καταφεύγομεν,
 Δέσποινα Θεοτόκε.

Δοξαστικόν ἡ Ἦχος πλ. δ'

Τά τῆς Μαρίας δάκρυα
 οὐ μάτην χεῖται· θερμῶς
 ἰδοῦ γάρ κατηξίωται
 καί διδασκόντων ἀγγέλων
 καί τῆς ὄψεως τῆς Σῆς, ὦ Ἰησοῦ.
 Ἄλλ' ἔτι πρόσγεια φρονεῖ
 οἷα γυνή ἀσθενής·

διό και ἀποπέμπεται
 μή προσψαῦσαί Σοι, Χριστέ·
 ἀλλ' ὅμως κῆρυξ πέμπεται
 τοῖς Σοῖς μαθηταῖς,
 οἷς εὐαγγέλια ἔφησε,
 τήν πρός τόν πατρῶον κληῖρον
 ἄνοδον ἀπαγγέλουσα.
 Μεθ' ἧς ἀξίωσον καί ἡμᾶς
 τῆς ἐμφανείας Σου, Δέσποτα Κύριε.

{Τήν ἐρμηνεύει

καί τό Ἀναστάσιμο Ἀπολυτίκιον τοῦ πλ. 6'
 ἤχου.

Τό παραθέτομε ὡς ἐρμηνευτικό σχόλιο.

Ἦχος πλ. 6"

Ἰωάν. 20, 11-18 Ὅγδοο Ἑωθινό

Ἀγγελικαί δυνάμεις ἐπί τό μνήμα Σου
 καί οἱ φυλάσσοντες ἀπενεκρώθησαν·
 καί ἴστατο Μαρία ἐν τῷ τάφῳ,
 ζητοῦσα τό ἄχραντόν Σου Σῶμα·
 ἐσκύλευσας τόν Ἄδην,
 μή πειρασθεῖς ὑπ' αὐτοῦ·
 ὑπήνητησας τῇ Παρθένω,
 δωρούμενος τήν ζωήν.
 Ὁ ἀναστάς ἐκ τῶν νεκρῶν,
 Κύριε, δόξα Σοι.}

ΕΙΣ ΤΗΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΝ

Ἀπολυτίκια

Τό Ἀναστάσιμον. Ήχος β΄

Ὅτε κατήλθες πρὸς τὸν θάνατον,
 ἡ ζωὴ ἢ ἀθάνατος,
 τότε τὸν Ἄδην ἐνέκρωσας
 τῇ ἀστραπῇ τῆς Θεότητος!
 Ὅτε δέ καί τοὺς τεθνεῶτας
 ἐκ τῶν καταχθονίων ἀνέστησας,
 πᾶσαι αἱ δυνάμεις
 τῶν ἐπουρανίων ἐκραύγαζον:
 Ζωοδότα Χριστέ,
 ὁ Θεός ἡμῶν, δόξα Σοι.

Τοῦ Ναοῦ...

Κοντάκιον

Ήχος β΄ Αὐτόμελον

Προστασία
 τῶν Χριστιανῶν ἀκαταίσχυντε,
 μεσιτεία
 πρὸς τὸν Ποιητὴν ἀμετάθετε
 μὴ παρίδῃς
 ἁμαρτωλῶν δεήσεων φωνάς,
 ἀλλὰ πρόφθασον, ὡς ἀγαθὴ,
 εἰς τὴν βοήθειαν ἡμῶν,
 τῶν πιστῶς κραυγαζόντων σοι:
 τάχυνον εἰς πρεσβείαν,
 καὶ σπεῦσον εἰς ἰκεσίαν,
 ἢ προστατεύουσα ἀεὶ,
 Θεοτόκε, τῶν τιμώντων σε.

Ὁ εἰρμός τῆς ἐΰδῃς

τῆς Μ. Πέμπτης

Τῶ συνδέσμῳ τῆς ἀγάπης
 συνδεόμενοι οἱ Ἀπόστολοι
 τῷ δεσπόζοντι τῶν ὄλων
 ἑαυτούς Χριστῷ ἀναθέμενοι
 ὠραίους πόδας ἐξαπενίζοντο
 εὐαγγελιζόμενοι πᾶσιν εἰρήνην.

Ἡ Εὐχή τοῦ Τρισαγίου

Ο Θεός, ὁ Ἅγιος,
 ὁ ἐν Ἁγίοις ἀναπαυόμενος,
 ὁ τρισαγίῳ φωνῇ
 ὑπὸ τῶν Σεραφεῖμ ἀνυμνούμενος
 καὶ ὑπὸ τῶν Χερουβείμ δοξολογούμενος
 καὶ ὑπὸ πάσης ἐπουρανίου δυνάμεως
 προσκυνούμενος·
 ὁ ἐκ τοῦ μή ὄντος
 εἰς τό εἶναι παραγαγὼν τὰ σύμπαντα·
 ὁ κτίσας τόν ἄνθρωπον
 κατ' εἰκόνα Σὴν καὶ ὁμοίωσιν
 καὶ παντί Σου χαρίσματι κατακοσμήσας·
 ὁ διδούς αἰτοῦντι σοφίαν καὶ σύνεσιν
 καὶ μή παρορῶν ἁμαρτάνοντα,
 ἀλλὰ δέμενος ἐπὶ σωτηρίᾳ μετάνοιαν·
 ὁ καταξιώσας ἡμᾶς,
 τοὺς ταπεινοὺς καὶ ἀναξίους δούλους Σου
 καὶ ἐν τῇ ὥρᾳ ταύτῃ
 στῆναι κατενώπιον τῆς δόξης
 τοῦ ἁγίου Σου θυσιαστηρίου
 καὶ τὴν ὀφειλομένην Σοι προσκύνησιν

καί δοξολογίαν προσάγειν·
 Αὐτός, Δέσποτα, πρόσδεξαι
 καί ἐκ στόματος ἡμῶν τῶν ἁμαρτωλῶν
 τόν τρισάγιον ὕμνον
 καί ἐπίσκεψαι ἡμᾶς ἐν τῇ χρηστότητί Σου.
 Συγχώρησον ἡμῖν πᾶν πλημμέλημα,
 ἐκούσιόν τε καί ἀκούσιον·
 ἀγίασον ἡμῶν τὰς ψυχάς καί τὰ σώματα
 καί δός ἡμῖν ἐν ὁσιότητι λατρεύειν Σοι
 πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς ἡμῶν,
 πρεσβείαις τῆς Ἁγίας Θεοτόκου
 καί πάντων τῶν Ἁγίων,
 τῶν ἀπ' αἰῶνός Σοι εὐαρεστησάντων,

Ὁτι ἅγιος εἶ ὁ Θεός ἡμῶν
 καί Σοί τήν δόξαν ἀναπέμπομεν,
 τῷ Πατρὶ καί τῷ Υἱῷ
 καί τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι,
 νῦν καί ἀεί
 καί εἰς τούς αἰῶνας τῶν αἰώνων. **Ἀμήν.**

Ἁγιος ὁ Θεός...

Εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος
 ἐν ὀνόματι Κυρίου.
 Θεός, Κύριος καί ἐπέφανεν ἡμῖν!

Εὐλογημένος εἶ,
 ὁ ἐπὶ θρόνου δόξης τῆς βασιλείας Σου,
 ὁ καθήμενος ἐπὶ τῶν Χερουβείμ,
 πάντοτε νῦν καί ἀεί
 καί εἰς τούς αἰῶνας τῶν αἰώνων. **Ἀμήν.**

Προκείμενον. Ήχος β'. Ψαλμός 117.

Ισχὺς μου καὶ ὕμνησίς μου ὁ Κύριος.

Παιδύων ἐπαίδευσέ με ὁ Κύριος.

Πρὸς Κορινθίους Β' Ἐπιστολῆς Παύλου
τό ἀνάγνωσμα, 11,31 - 12,9.

Η ΜΥΣΤΙΚΗ ΖΩΗ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΠΑΥΛΟΥ,
Η ΑΥΤΟΣΥΝΕΙΔΗΣΙΑ ΤΟΥ.

Ὁ Ἀπόστολος Παῦλος μέ τή βοήθεια τῶν ἀποκαλύψεων πού τοῦ φανέρωσε ὁ Χριστός, ὁδηγεῖται στήν αὐτογνωσία καί κατανοεῖ τήν ἀνθρώπινη πτωχεία τοῦ ἑαυτοῦ του καί τόν πλοῦτο τῆς θείας δυνάμεως πού τοῦ ἐμπιστεύεται ἡ χάρις τοῦ Θεοῦ. Αὐτό ἀκριβῶς εἶναι καί ἡ προσωπική του καύχησις: τό μεγαλεῖο τοῦ ἀποστολικοῦ του ἀξιώματος, «ἡ ὑπερβολή τῶν ἀποκαλύψεων» πού εἶναι δῶρο τοῦ Θεοῦ, παρά τόν «σκόλοπα τῆς σαρκός» ὁ ὁποῖος τήν συνοδεύει. Ὁ Ἀπόστολος καυχᾶται γιά τήν ἀδυναμία του, τήν ἐξουθενωμένη ἀνθρώπινη ὑπόστασή του, τήν ὁποῖαν ὡστόσο βλέπει ὅτι ὁ Θεός εὐδοκεῖ νά τήν πλουτίζη καί νά ἀξιοποιῇ γιά τό ἔργο Του.

Μ' αὐτή τήν αὐτοσυνειδησία ὁ χριστιανός ζεῖ στόν κόσμο. Ὁ ἴδιος μέ τίς δυνάμεις του εἶναι ἀνίκανος νά ἐργαστῇ τή σωτηρία του. Ἡ κάθοδος ὅμως τοῦ

Θεοῦ πρὸς αὐτόν, μέ τήν ἐνανθρώπηση τοῦ Υἱοῦ Του, τόν ἐνισχύει καί κάνει τά ἀδύνατα δυνατά. Ἀκολουθῶντας τό παράδειγμα τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ καί ἐνωμένος μυστικά μαζί Του, μπορεῖ νά ἐκτελέσει τίς ἐντολές τοῦ Θεοῦ, νά εὐχαριστήσῃ τόν Πατέρα καί Πλάστη του καί νά γίνῃ κοινωνός τῆς μακαριότητός Του. Ἡ ἀναγέννηση τοῦ ἀνθρώπου διά τῆς δυνάμεως τοῦ Χριστοῦ, εἶναι τό μυστικό, γιά νά κατορθώσῃ ὁ ἄνθρωπος νά τηρῇ τίς ἐντολές τοῦ πολιτεύματος τῆς Βασιλείας τῶν Οὐρανῶν, πού τόν καθιστᾷ υἱόν Ἰψίστου.

Σημείωση: Στήν ἀρχική διάταξη τῶν περικοπῶν ὁ Ἀπόστολος τῆς 19^{ης} Κυριακῆς συνδέεται μέ τό Εὐαγγέλιο τῆς Β΄ Κυριακῆς τοῦ Λουκᾶ (6,31-36) «Καθώς θέλετε ἵνα ποιῶσιν ὑμῖν...»

Ἀδελφοί,

31 Ὁ Θεός καί Πατήρ
τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ οἶδεν,
ὁ ὢν εὐλογητός εἰς τούς αἰῶνας,
ὅτι οὐ ψεύδομαι.

Ὁ Θεός καί Πατέρας τοῦ Κυρίου μας Ἰησοῦ Χριστοῦ ξέρει, πού εἶναι αἰώνια εὐλογητός, ὅτι δέν λέω ψέματα.

32 Ἐν Δαμασκῶ
ὁ ἐθνάρχης Ἀρέτα τοῦ βασιλέως

ἐφρούρει τήν Δαμασκηῶν πόλιν
πιάσαι με θέλων

Στή Δαμασκό, ὁ ἐθνάρχης τοῦ βασι-
λιά Ἀρέτα φρουροῦσε τήν πόλη τῆς
Δαμασκοῦ, ἐπειδὴ ἤθελε νά μέ πιά-
ση

33 καί διά θυρίδος ἐν σαργάνῃ
ἐχαλάσθην διά τοῦ τείχους (Πρ. 9,23-25)
καί ἐξέφυγον τὰς χεῖρας αὐτοῦ.

ἀλλά μέ κατέβασαν ἀπό ἓνα παράθυ-
ρο μέσα σέ καλάδι, ἀπό τό τεῖχος,
καί ξέφυγα ἀπό τά χέρια του.

12,1 Καυχᾶσθαι δὴ οὐ συμφέρει μοι·
ἐλεύσομαι γάρ εἰς ὀπτασίας
καί ἀποκαλύψεις Κυρίου.

Τό νά καυχῶμαι λοιπόν δέν εἶναι
συμφέρον μου, ἀλλά θά ἔλθω σέ ὀ-
πτασίες καί ἀποκαλύψεις τοῦ Κυρίου.

2 Οἶδα ἄνθρωπον ἐν Χριστῷ
πρό ἐτῶν δεκατεσσάρων·

Ξέρω ἓναν ἄνθρωπο χριστιανό, ὁ ὁ-
ποῖος πρό δεκατεσσάρων ἐτῶν,
εἴτε ἐν σώματι οὐκ οἶδα,
εἴτε ἐκτός τοῦ σώματος οὐκ οἶδα,
ὁ Θεός οἶδεν·

εἴτε μέ τό σῶμα, δέν ξέρω, εἴτε ἐκτός
τοῦ σώματος, δέν ξέρω, ὁ Θεός ξέρει,
ἀρπαγέντα τόν τοιοῦτον
ἕως τρίτου οὐρανοῦ.

ἀρπάχτηκε ὡς τόν τρίτο οὐρανό.

- 3 **Καί οἶδα τόν τοιοῦτον ἄνθρωπον·**
εἶτε ἐν σώματι, εἶτε ἐκτός τοῦ σώματος
οὐκ οἶδα, ὁ Θεός οἶδεν·

Καί ξέρω ὅτι ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος, εἶ-
τε μέ τό σῶμα, εἶτε ἐκτός τοῦ σώμα-
τος, δέν ξέρω, ὁ Θεός ξέρει

- 4 **ὅτι ἤρπάγη εἰς τόν παράδεισον**
καί ἤκουσεν ἄρρητα ῥήματα,
ἃ οὐκ ἐξόν ἀνθρώπῳ λαλῆσαι.

ἀρπάχτηκε στόν Παράδεισο καί ἄ-
κουσε λόγια ἀνέκφραστα, τά ὅποια
δέν ἐπιτρέπεται νά ἐπαναλάβῃ ἄν-
θρωπος.

- 5 **Ἵπέρ τοῦ τοιούτου καυχῆσομαι,**
Γιά ἕναν τέτοιον ἄνθρωπο θά καυχη-
θῶ,

ὑπέρ δέ ἐμαυτοῦ οὐ καυχῆσομαι
εἰ μή ἐν ταῖς ἀσθενείαις μου.

γιά τόν ἑαυτό μου ὅμως δέν θά καυ-
χηθῶ, παρά μόνο γιά τίς ἀδυναμίες
μου.

- 6 **Ἐάν γάρ θελήσω καυχῆσασθαι,**
οὐκ ἔσομαι ἄφρων· ἀλήθειαν γάρ ἐρῶ·
Ἀλλά κι ἂν θελήσω νά καυχηθῶ, δέν
θά εἶμαι ἀνοητος, διότι θά πῶ τήν ἀ-
λήθεια·

φείδομαι δέ μή τις εἰς ἐμέ λογίσηται
ὑπέρ ὃ βλέπει με ἢ ἀκούει τι ἐξ ἐμοῦ.

τό ἀποφεύγω ὅμως μήπως μέ θεωρήσει κανείς ἀνώτερο ἀπό ὅ,τι βλέπει σέ μένα ἢ ἀκούει ἀπό ἐμένα.

7 **Καί τῇ ὑπερβολῇ τῶν ἀποκαλύψεων ἵνα μή ὑπεραίρωμαι,**

Καί γιά νά μήν ὑπερηφανεύωμαι γιά τίς πολλές ἀποκαλύψεις, ἐδόθη μοι σκόλοψ τῇ σαρκί, ἄγγελος σατάν, ἵνα με κολαφίζῃ, ἵνα μή ὑπεραίρωμαι.

μοῦ δόθηκε ἓνα ἀγκάθι στό σῶμα, ἕνας ἄγγελος τοῦ σατανᾶ γιά νά μέ ραπίζῃ, γιά νά μήν ὑπερηφανεύωμαι.

8 **Ὑπέρ τούτου, τρίς τόν Κύριον παρεκάλεσα ἵνα ἀποστῇ ἀπ' ἐμοῦ.**

Τρεῖς φορές παρεκάλεσα τόν Κύριο γι' αὐτό, γιά νά φύγῃ ἀπό μένα.

9 **Καί εἰρηκέ μοι Ἄρκεῖ σοι ἡ χάρις Μου· ἡ γάρ δύναμίς Μου ἐν ἀσθενείᾳ τελειοῦται.**

Καί μοῦ εἶπε: Σοῦ εἶναι ἀρκετή ἡ χάρις Μου· διότι ἡ δύναμή Μου φανερόνεται πλήρως ἐκεῖ πού ὑπάρχει ἀδυναμία.

Ἦδιστα οὖν μᾶλλον

καυχῆσομαι ἐν ταῖς ἀσθενείαις μου,

Πολύ εὐχαρίστως λοιπόν θά καυχῶ μᾶλλον γιά τίς ἀδυναμίες μου,

ἵνα ἐπισκηνώσῃ ἐπ' ἐμέ

ἡ δύναμις τοῦ Χριστοῦ.

γιά νά κατασκηνώση σέ μένα ἡ δύναμη τοῦ Χριστοῦ.

«ΑΛΛΗΛΟΥΪΑΡΙΟΝ»

Ἦχος β΄. Ψαλμός 19.

Ἀλληλούϊα. Ἀλληλούϊα. Ἀλληλούϊα.

Ἐπακοῦσαι σου Κύριος ἐν ἡμέρᾳ θλίψεως
ὑπερασπίσαι σου τό ὄνομα
τοῦ Θεοῦ Ἰακώβ.

Ἀλληλούϊα. Ἀλληλούϊα. Ἀλληλούϊα.

Κύριε, σῶσον τόν βασιλέα
καί ἐπάκουσον ἡμῶν.

Ἀλληλούϊα. Ἀλληλούϊα. Ἀλληλούϊα.

Ἐξαποστείλαι σοι βοήθειαν ἐξ ἁγίου
καί ἐκ Σιών ἀντιλάβοιτό σου.

Ἀλληλούϊα. Ἀλληλούϊα. Ἀλληλούϊα.

ΤΟ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟ

ΤΗΣ Ε΄ (5^{ης}) ΚΥΡΙΑΚΗΣ ΤΟΥ ΛΟΥΚΑ

16,19-31

**Ἡ παραβολή τοῦ πλουσίου
καί τοῦ Λαζάρου.**

«Ἐγουςι Μωσέα καί τούς Προφῆτας
ἀκουσάτωσαν αὐτῶν.»

**Ἐκ τοῦ κατά Λουκᾶν Ἁγίου
Εὐαγγελίου τό ἀνάγνωσμα.
Πρόσχωμεν!**

Εἶπεν ὁ Κύριος·

19 ἄνθρωπός τις ἦν πλούσιος

Κάποιος ἄνθρωπος ἦταν πλούσιος
καί ἐνεδιδύσκετο πορφύραν καί βύσσον
εὐφραινόμενος καθ' ἡμέραν λαμπρῶς.

φοροῦσε πολυτελῆ ροῦχα καί τό τρα-
πέζι του κάθε μέρα ἦταν λαμπρό.

20 Πτωχός δέ τις ἦν, ὀνόματι Λάζαρος,

Κάποιος φτωχός ὅμως, πού τόν λέ-
γαν Λάζαρο,

ὅς ἐβέβλητο πρὸς τόν πυλῶνα αὐτοῦ
ἠλκωμένος

ἦταν πεσμένος κοντά στήν πόρτα τοῦ
σπιτιοῦ τοῦ πλουσίου γεμάτος πλη-
γές.

21 καί ἐπιθυμῶν χορτασθῆναι

Αὐτός προσπαθοῦσε νά χορτάση
ἀπό τῶν ψιγίων τῶν πιπτόντων
ἀπό τῆς τραπέζης τοῦ πλουσίου·

ἀπό τά ψίγουλα πού ἔπεφταν ἀπό τό
τραπέζι τοῦ πλουσίου.

ἀλλά καί οἱ κύνες ἐρχόμενοι

ἀπέλειχον τά ἔλκη αὐτοῦ.

Ἔρχονταν καί τά σκυλιά καί τοῦ ἔ-
γλειφαν τίς πληγές.

22 Ἐγένετο δέ ἀποθανεῖν τόν πτωχόν

καί ἀπενεχθῆναι αὐτόν

Πέθανε ὁ φτωχός

ὑπό τῶν Ἀγγέλων

εις τόν κόλπον τοῦ Ἀβραάμ.

καί οἱ Ἄγγελοι τόν πῆγαν κοντά
στόν Ἀβραάμ.

Ἀπέθανε δέ καί ὁ πλούσιος καί ἐτάφη.

Πέθανε καί ὁ πλούσιος καί θάφτηκε.

23 Καί ἐν τῷ Ἄδῃ

ἐπάρας τοὺς ὀφθαλμούς αὐτοῦ,
ὑπάρχων ἐν βασάνοις,

Στόν Ἄδῃ πού ἦταν καί βασανιζόταν
σήκωσε τά μάτια του

ὄρα τόν Ἀβραάμ ἀπό μακρόθεν

καί Λάζαρον ἐν τοῖς κόλποις αὐτοῦ.

καί εἶδε ἀπό μακριά τόν Ἀβραάμ καί
τόν Λάζαρο κοντά του.

24 Καί αὐτός φωνήσας εἶπε·

Τότε φώναξε ὁ πλούσιος καί εἶπε:

- Πάτερ Ἀβραάμ, ἐλέησόν με

καί πέμψον Λάζαρον,

Πατέρα μου Ἀβραάμ σπλαγγνίσου με
καί στείλε τό Λάζαρο

ἵνα βάψῃ τό ἄκρον τοῦ δακτύλου αὐτοῦ
ὑδατος,

νά βρέξῃ μέ νερό τήν ἄκρη τοῦ δάχτυ-
λου του

καί καταψύξῃ τήν γλῶσσάν μου·

καί να μοῦ δροσίση τήν γλῶσσα,

ὅτι ὀδυνῶμαι ἐν τῇ φλογί ταῦτη.

γιατί ὑποφέρω μέσα σ' αὐτή τή φωτιά.

25 Εἶπε δέ Ἀβραάμ·

Κι ὁ Ἀβραάμ τοῦ ἀπάντησε:

- Τέκνον, μνήσθητι ὅτι ἀπέλαβες σύ
τά ἀγαθά σου ἐν τῇ ζωῇ σου,
Παιδί μου, θυμήσου ὅτι ἐσύ ἀπόλαυ-
σες τὴν εὐτυχία στή ζωή σου
καί Λάζαρος ὁμοίως τά κακά·
ὅπως ὁ Λάζαρος τή δυστυχία.
νῦν δέ ὧδε παρακαλεῖται,
σύ δέ ὀδυνᾶσαι.

Τώρα ὅμως αὐτός χαίρεται ἐδῶ κι σύ
ὑποφέρεις.

26 Καί ἐπί πᾶσι τούτοις,
μεταξύ ἡμῶν καί ὑμῶν
χάσμα μέγα ἐστήρικται,
Καί ἐκτός ἀπ' ὅλα αὐτά, ὑπάρχει ἀ-
νάμεσά μας μεγάλο χάσμα,
ὅπως οἱ θέλοντες διαβῆναι
ἐντεῦθεν πρὸς ὑμᾶς
ὥστε αὐτοί πού θέλουν νά διαβοῦν ἀ-
πό ἔδῳ σέ σᾶς
μὴ δύνωνται,
μηδέ οἱ ἐκεῖθεν πρὸς ἡμᾶς διαπερῶσιν.
νά μὴ μποροῦν, οὔτε οἱ ἀπό ἔκει νά
περάσουν σέ μᾶς.

Εἶπε δέ·

27 -Ἐρωτῶ οὖν σε, Πάτερ,
ἵνα πέμψῃς αὐτόν
εἰς τόν οἶκόν τοῦ πατρός μου·
Εἶπε πάλι ὁ πλούσιος: Τότε σέ παρα-

καλῶ, πατέρα, στείλε τον στό σπίτι
του πατέρα μου

- 28 ἔχω γάρ πέντε ἀδελφούς,
ὅπως διαμαρτύρηται αὐτοῖς,
νά προειδοποιήση τούς πέντε ἀδελ-
φούς μου
ἵνα μή καί αὐτοί ἔλθωσιν
εἰς τόν τόπον τοῦτον τῆς βασάνου.
ὥστε να μήν ἔρθουν κι αὐτοί σ' αὐτό
τόν τόπο τῶν βασάνων.

- 29 Λέγει αὐτῷ Ἀβραάμ·
-Ἔχουσι Μωσέα καί τούς Προφήτας·
ἀκουσάτωσαν αὐτῶν.
Ὁ Ἀβραάμ τοῦ λέει: Ἔχουν τά λόγια
τοῦ Μωϋσῆ καί τῶν προφητῶν ἅς ὑ-
πακούσουν σ' αὐτά.

- 30 Ὁ δέ εἶπεν - Οὐχί, Πάτερ Ἀβραάμ·
Ἐκεῖνος τότε τοῦ εἶπε: Ὅχι πατέρα
μου Ἀβραάμ,
ἀλλ' ἐάν τις ἀπό νεκρῶν
πορευθῆ πρός αὐτούς, μετανοήσουσιν.
ἄν ὅμως κάποιος ἀπό τούς νεκρούς
πάει σ' αὐτούς, θά μετανοήσουν.

- 31 Εἶπε δέ αὐτῷ·
Τότε τοῦ εἶπε ὁ Ἀβραάμ:
- Εἰ Μωσέως καί τῶν Προφητῶν
οὐκ ἀκούουσιν,
Ἄν δέν ἀκοῦνε στά λόγια τοῦ Μωϋ-
σῆ καί τῶν προφητῶν

οὐδέ ἐάν τις ἐκ νεκρῶν ἀναστῆ,
πεισθῆσονται.

δέ θά πειστοῦν οὔτε κι ἄν ἀναστηθῆ
κάποιος ἀπό τούς νεκρούς.

ΣΧΟΛΙΑ

ΣΤΟ ΕΥΑΓΓΕΛΙΚΟ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ

Τό σημερινό Εὐαγγέλιο ἀποκαλύπτει τήν ἀληθινή πραγματικότητα τοῦ κόσμου καί μᾶς βοηθᾷ νά τήν κατανοήσωμε, γιά νά ρυθμίσωμε ἐγκαίρως τή συμπεριφορά μας καί νά σωθοῦμε! Μᾶς λέει λοιπόν ὅτι ἡ ζωή δέν εἶναι μόνο αὐτά πού ζοῦμε καί βλέπομε, ἀλλά ὅτι ἡ ζωή καί μετά τό θάνατό μας συνεχίζεται. Ἡ ἀποκάλυψη λοιπόν τοῦ Θεοῦ μᾶς ἀνοίγει τά μάτια καί μᾶς δείχνει τίς πραγματικές διαστάσεις τοῦ κόσμου, τήν ἀληθινή, τήν αἰώνια προοπτική του.

Κάθε παραβολή τοῦ Εὐαγγελίου εἶναι λόγος τοῦ Θεοῦ καί κρύβει μέσα της καί προβάλλει ἀπλά καί παραστατικά πολλές καί μεγάλες ἀλήθειες.

Ἡ παραβολή τοῦ πλουσίου καί τοῦ Λαζάρου σέ πρῶτο πλᾶνο προβάλλει τή τίς δύο χαρακτηριστικές καταστάσεις τῆς ζωῆς τῶν ἀνθρώπων, τῶν πλουσίων καί τῶν φτωχῶν σ' αὐτό τόν προσωρινό καί μάταιο κόσμο. Παρουσιάζει ἀπό τή

μιά τήν προσωρινότητα τῆς παρούσης ζωῆς, πού φαίνεται ἄμεσα μέ τά σωματικά μάτια! Μᾶς δείχνει τόν ἐγωισμό, τήν ἀδιαφορία καί τήν κραιπάλη τῶν πλουσίων καί τῶν ἰσχυρῶν, πού τά θεωροῦν ὅλα δικά τους! Ὅτι ὁ κόσμος ἔγινε μόνο γι αὐτούς!

Δείχνει ἐπίσης ἀπό τήν ἄλλη, τήν ἀδλιότητα τοῦ φτωχοῦ, τή δυστυχία καί τά βάσανά του.

Σέ δεύτερο πλᾶνο ὅμως ἡ παραβολή προβάλλει τήν αἰώνια, τήν ἀληθινή πραγματικότητα, στήν ὁποίαν προεκτείνεται ἡ παρούσα ζωή!

Ἐκεῖ στήν αἰώνια πραγματικότητα ὅμως τά πράγματα ἀντιστρέφονται. Ἀλλάζουν οἱ θέσεις τῶν ἀνθρώπων! Ἐκεῖ δέν μετρᾶνε τά πλούτη πού συγκεντρώσε κάποιος στήν παρούσα ζωή! Ἐκεῖ ἀναταμοίβεται ἡ ἀγάπη καί ἡ καλωσύνη πού ἔδειξε στους ἄλλους ὅταν ζοῦσε στόν παρόντα κόσμο. Ἐκεῖ οἱ κακοί, οἱ ἄσπλαγχοι, πού ζοῦσαν προηγουμένως στά πλούτη καί τίς ἀπολαύσεις, τιμωροῦνται καί βασανίζονται αἰώνια, ἐνῶ οἱ εὐσεβεῖς, ἐκεῖνοι πού βασανίζονταν ὑπομονητικά ἀπό τήν ἀδικία, τή φτώχεια καί τήν ἀδιαφορία τῶν πλουσίων καί τῶν ἰσχυρῶν, τώρα εὐτυχοῦν

καί μακαρίζονται αιώνια.

Ἡ ἄνεση, ἡ ἀσωτία καί ἡ ἀδιαφορία πού ἔχουν οἱ ἀσεβεῖς πλούσιοι στήν ἐδῶ προσωρινή ζωή, ἀντιστρέφεται στήν ἄλλη ζωή τή μετά θάνατον, σέ ζωή αἰώνιας δυστυχίας καί θλίψης. Καί πάλι ἡ θλίψη καί ἡ δυστυχία τῶν εὐσεβῶν πτωχῶν, πού ὑποφέρουν ὑπομονετικά στήν ἐδῶ ζωή, μετατρέπεται στήν μετά θάνατον ζωή σέ αἰώνια ἄνεση καί μακαριότητα.

Ἡ παραβολή παραστατικοποιεῖ τό λόγο πού εἶπε ὁ Θεός στήν παλαιά ἐποχή: «Νά ἔβαλα μπροστά σου τή ζωή καί τό θάνατο. Διάλεξε ὁ ἄνθρωπος σου τί προτιμᾷς.» (Δευτερ. 30, 15-20) Στήν καθημερινή ζωή ἕνας λόγος συμβουλεύει «κάλιο πέντε καί στό χέρι, παρά δέκα καί καρτέρει», πού σημαίνει ὅτι καλύτερα νά παίρνης ἀμέσως ἔστω καί λίγα, παρά νά καρτερῆς νά πάρης ἀργότερα πολλά, πράγμα πού δέν τό ἔχεις βεβαίως. Αὐτός εἶναι ὁ λόγος τῶν ἀπίστων, πού δέν ἰσχύει στήν ἀληθινή ζωή τῶν πιστῶν καί ἀντιστρατεύεται τό λόγο τοῦ Εὐαγγελίου.

Ἦναι ὅμως καί μιά τρίτη ἀλήθεια τῆς παραβολῆς, πού δέν εἶναι τόσο φανερό ἀπό τήν ἀρχή, ἀλλά εἶναι πολύ σπου-

δαία. Τί είναι αυτό που προσδιορίζει την καλή ή κακή κατάσταση, την ευτυχία ή την δυστυχία του ανθρώπου στην παρούσα και τη μέλλουσα ζωή;

Τί είναι αυτό που κάνει τον άνθρωπο να παίρνη τη σωστή θέση; Είναι τό φῶς, ή σοφία που χαρίζει στον άνθρωπο ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ, τό προφητικό βλέμμα μέ τό ὅποιοι οἱ προφῆτες καί οἱ διδάσκαλοι τῆς Ἐκκλησίας βλέπουν καί δείχνουν τήν ἀληθινή πραγματικότητα.

Ἀπό τήν ἀποψη αὐτῆς τῆς τρίτης ἀλήθειας, τό πρόβλημα που θέτει καί προβάλλει στήν τραγική δραματικότητά του ἡ παραβολή τοῦ πλουσίου καί τοῦ Λαζάρου, εἶναι: πῶς θά σωθοῦν οἱ ἄνθρωποι; Ποιός θά τοῦς πῆ τήν ἀλήθεια γιά τή μετά θάνατον ζωή καί γιά τόν τρόπο μέ τόν ὁποῖο μπορεῖ νά τήν κερδίση ὁ ἄνθρωπος; Ἡ ἀπάντηση τοῦ Χριστοῦ εἶναι ὅτι οἱ ἄνθρωποι θά σωθοῦν ὑπακούοντας στό λόγο τοῦ Θεοῦ, τόν ὁποῖον κηρύττουν οἱ κατά καιρούς ἀπεσταλμένοι Του στόν κόσμον, οἱ Μάρτυρες Του, οἱ Προφῆτες καί κυρίως, ὁ Μονογενῆς Υἱός καί Λόγος Του. Ἡ μαρτυρία τους, δηλαδή ἡ παραγγελία τοῦ Θεοῦ πρὸς τοῦς ἀνθρώπους, εἶναι ἀποδησαρι-

σμένη στην Άγια Γραφή, τήν όποίαν κατέχει, μελετᾶ, ἐρμηνεύει καί κηρύττει συνεχῶς ἡ Ἐκκλησία. Διότι ἡ Ἐκκλησία ἱερουργεῖ μέ τή ζωή καί τό ἔργο της τό λόγο τοῦ Θεοῦ πρός τούς ἀνθρώπους. Ἔτσι θά κατανοήσωμε τήν ἀπάντηση τοῦ Θεοῦ πρός τόν πλούσιο τῆς Παραβολῆς πού βρίσκεται στήν κόλαση: «Ἐχουσι Μωσέα καί τούς Προφήτας ἀκουσάτωσαν αὐτῶν.» Δηλαδή: ἔχουν τούς λόγους τοῦ Μωϋσῆ καί τῶν ἄλλων προφητῶν καταγεγραμμένους μέσα στήν Άγια Γραφή, οἱ όποῖοι μαρτυροῦν τήν ἀλήθεια καί δείχνουν στούς ἀνθρώπους τόν δρόμο τῆς ζωῆς. Ἄς τούς μελετήσουν.

Τη φωνή τοῦ Μωυσεῆ στήν όποία παραπέμπει ὁ Ἄβραάμ τούς ἀδελφούς τοῦ πλουσίου πού βρίσκονται ἀκόμη στή ζωή γιά νά προετοιμαστοῦν, παραδέτομε στή συνέχεια. Καί εἶναι νά θαυμάσωμε τήν ἐνάργεια καί τή σαφήνεια τοῦ λόγου τοῦ Θεοῦ πρός τούς ἀνθρώπους. Τελικά ἡ σωτηρία μας εἶναι θέμα νά πιστέψωμε ἢ νά ἀπορρίψωμε τό λόγο τοῦ Θεοῦ! Καί ἡ εὐθύνη εἶναι ὀλόκληρη δική μας!

Η ΦΩΝΗ ΤΟΥ ΜΩΥΣΗ

1225 π.Χ

Δευτερονομίου 30, 1-20

(Μετάφραση τῆς Βιβλικῆς Ἑταιρείας)

**Τὴν εὐλογία καὶ τὴν κατάρα
θέτει μπροστά στό Λαό Του ὁ Θεός!**

**Ὁ Θεός εἶναι Θεός τῶν μετανοούντων
καὶ εἶναι πρόθυμος νά προστατεύσῃ
τό Λαό πού μετανοεῖ.**

**Οἱ ὄροι μέ τούς ὁποίους ὁ Θεός
προσφέρει τὴν εὐλογία Του
στόν ἄνθρωπο**

**(Ὁ ὄρος «εὐλογία» Θεοῦ
εἶναι ταυτόσημος τῆς εὐεργεσίας,
τῆς δωρεᾶς, τῆς προστασίας,
πού προσφέρει ὁ Θεός)**

30,1 «Ὅλα αὐτά πού σᾶς εἶπα
θά πραγματοποιηθοῦν.

Κι ἐκεῖ πού θά βρῖσκεστε,

ἀνάμεσα στά ἔθνη

ὅπου θά σᾶς ἔχει διασκορπίσει

ὁ Κύριος ὁ Θεός σας,

θά θυμηθεῖτε

αὐτὴν τὴ δυνατότητα ἐκλογῆς

ἀνάμεσα στήν εὐλογία καὶ στήν κατάρα

πού σᾶς ἔδωσα.

2 Ἄν, λοιπόν, τότε ἐσεῖς

καὶ οἱ ἀπόγονοί σας

ἐπιστρέψετε στόν Κύριο, τό Θεό σας,

καὶ θελήσετε μ' ὅλη σας τὴν καρδιά

καὶ τὴν ψυχὴ

νά υπακούσετε στις ἐντολές Του,
πού ἐγώ σᾶς δίνω σήμερα,
3 τότε ὁ Κύριος θά σᾶς σπλαγνιστεῖ
καί θ' ἀλλάξει τήν κατάστασή σας.
Θά σᾶς συνάξει πάλι
μέσα ἀπ' ὅλους τους λαούς
ὅπου θά σᾶς ἔχει διασκορπίσει.
4 Ἀκόμα καί στήν ἄκρη τοῦ κόσμου
ἄν ὑπάρχουν
διασκορπισμένοι Ἰσραηλίτες,
ἀκόμη κι ἀπό ἕκει θά σᾶς πάρει,
θά σᾶς συνάξει
5 καί θά σᾶς φέρει ὁ Κύριος, ὁ Θεός σας,
στή χώρα τῶν προγόνων σας.
Θά τήν ξαναπάρτε ἰδιοκτησία σας
κι ὁ Κύριος θά σᾶς κάνει
πιό εὐτυχισμένους καί πιό πολυάριθμους
ἀπό τούς προγόνους σας.
6 «Ὁ Κύριος, ὁ Θεός σας
θά μαλακώσει τήν καρδιά
τή δική σας καί τῶν ἀπογόνων σας,
γιά νά τόν ἀγαπᾶτε
μ' ὅλη σας τήν καρδιά καί τήν ψυχή
καί νά μπορέσετε νά ζήσετε ἀσφαλεῖς.
7 Κι ὅλες τίς κατάρεις πού σᾶς περιέγραψα,
θά τίς ρίξει ὁ Κύριος ὁ Θεός σας
ἀπάνω στους ἐχθρούς σας,
σ' ἐκείνους πού θά σᾶς μισήσουν
καί θά σᾶς καταδιώξουν,

8 ἐνῶ ἐσεῖς θά ξαναρχίσετε
νά ὑπακοῦτε τόν Κύριο
καί νά ἐφαρμόζετε ὅλες τίς ἐντολές Του
πού ἐγώ σᾶς δίνω σήμερα.

9 Τότε ὁ Κύριος, ὁ Θεός σας,
θά σᾶς δίνει ἐπιτυχία σ' ὅ,τι ἐπιχειρεῖτε·
θά σᾶς δώσει πολλά παιδιά καί πολλά ζῶα,
καί στά χωράφια σᾶς ἄφθονη σοδειά.

Ὁ Κύριος θά χαίρεται
νά σᾶς ξανακάνει εὐτυχησμένους,
ὅπως χαιρόταν
ὅταν ἔκανε εὐτυχησμένους τους προγόνους σας.

10 Ἀρκεῖ ἐσεῖς νά ἐπιστρέψετε σ' αὐτόν
μ' ὅλη σας τήν καρδιά καί τήν ψυχή,
νά τόν ὑπακοῦτε
καί νά ἐκτελεῖτε τίς ἐντολές Του
καί τίς διατάξεις Του,
τίς γραμμένες σ' αὐτό τό βιβλίο τοῦ νόμου».

**Ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ
εἶναι προσιτός σέ ὅλους**

Ἡ ἐντολή τοῦ Θεοῦ

δέν εἶναι ἀκατόρθωτη!

εἶναι ἀκριβῶς στά μέτρα τῶν ἀνθρώπων!

Βλέπε καί Ρωμ. 10, 6-8

30, 11 «Ἡ ἐντολή αὐτή,
πού ἐγώ σᾶς δίνω σήμερα
δέν εἶναι ἀκατόρθωτη γιά σᾶς,
οὔτε καί εἶναι δύσκολο νά ἐκπληρωθεῖ.

12 Δέ βρίσκεται στόν οὐρανό,
 ὥστε νά πεῖτε,
 “ποιός θ’ ἀνεβεί γιά μᾶς στόν οὐρανό,
 νά πάει νά μᾶς τή φέρει
 γιά νά τήν ἀκούσουμε
 καί νά τήν ἐφαρμόσουμε;”

13 Οὔτε βρίσκεται πέρα ἀπό τή θάλασσα,
 ὥστε νά πεῖτε

“ποιός θά διαβεῖ γιά μᾶς τή θάλασσα,
 νά πάει νά μᾶς τή φέρει,
 γιά νά τήν ἀκούσουμε
 καί νά τήν ἐφαρμόσουμε;”

14 Κάθε ἄλλο!

Ἡ ἐντολή εἶναι πολύ κοντά σας·
 μπορεῖτε νά τήν ἀπαγγεῖλετε
 μέ τό στόμα
 καί νά τή βάλετε στήν καρδιά σας.
 Πρέπει ὅμως καί νά τήν κάνετε πράξη».

Ὁ Θεός δηλώνει στό Λαό Του:
Μπροστά σας θάνω τή ζωή καί τό θάνατο,
τήν εὐλογία καί τήν κατάρρα!
(στίχοι 15 καί 19)
καί καλῶ μάρυρες
τόν οὐρανό καί τή γῆ!

Ἀνάλογη μέ τό σεβασμό
πού θά δείξετε σεις στό Νόμο Μου,
θά εἶναι καί ἡ δική μου συμπεριφορά
ἀπέναντί σας!

**Ἔχετε νά ἐπιλέξετε
ἀνάμεσα στό θάνατο καί στή ζωή!**

15 «Κοιτάξτε·
ἐγώ βάζω σήμερα μπροστά σας
τή ζωή καί τήν εὐτυχία
ἀπό τή μιά μεριά,
τό θάνατο καί τήν δυστυχία
ἀπό τήν ἄλλη.

16 Δώστε προσοχή
σ' αὐτό πού σᾶς διατάζω σήμερα.
Δηλαδή ν' ἀγαπᾶτε τόν Κύριο,
τό Θεό σας,
καί νά βαδίζετε στό δρόμο του
τηρώντας τίς ἐντολές Του,
τούς νόμους Του
καί τά προστάγματά Του.
Τότε θά ζήσετε
καί θά γίνετε πολυάριθμοι.
Ὁ Κύριος θά σᾶς εὐλογήσῃ
στή χώρα πού μπαίνετε
γιά νά τήν πάρετε ἰδιοκτησία σας.

17 Ἄν ὅμως ἀλλάξετε διάθεση
καί δέν ὑπακούτε σ' αὐτόν,
ἄν παρασυρθεῖτε στήν πλάνη
νά προσκυνήσετε ἄλλους θεούς
καί νά τούς λατρέψετε,

18 τότε σᾶς τό δηλώνω ἀπό σήμερα,
ὅτι ἐξάπαντος θ' ἀφανιστεῖτε,
καί δέ θά μείνετε γιά πολύ

στή χώρα πού πηγαίνετε νά πάρετε γιά
ιδιοκτησία σας,
διαβαίνοντας τόν Ἰορδάνη.

19 »Καλῶ γιά μάρτυρες σήμερα
έναντίον σας τόν οὐρανό καί τήν γῆ, ὅτι
ἔβαλα μπροστά σας
τή ζωή καί τό θάνατο,
τήν εὐλογία καί τήν κατάρρα.
Διαλέξτε λοιπόν τή ζωή
γιά νά ζήσετε,
ἔσεῖς καί οἱ ἀπόγονοί σας.

20 Νά ἀγαπᾶτε τόν Κύριο, τό Θεό σας,
νά τόν ὑπακοῦτε
καί νά εἶστε ἀφοσιωμένοι σ' αὐτόν, για-
τί αὐτός εἶναι ἡ ζωή σας
κι αὐτός εἶναι πού θά σᾶς δώσει
νά ζήσετε πολλά χρόνια
ἐγκατεστημένοι στή χώρα,
πού τήν ὑποσχέθηκε μέ ὄρκο
στούς προγόνους σας,
τόν Ἀβραάμ, τόν Ἰσαάκ καί τόν Ἰακώβ».

**ΑΝΑΓΓΕΛΙΑ ΕΟΡΤΩΝ
ΤΗΣ ΑΡΧΟΜΕΝΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΟΣ**

Δευτέρα 1^η Νοεμβρίου
Κοσμᾶ καί Δαμιανοῦ τῶν Ἀναργύρων
καί τῆς μητρὸς αὐτῶν Θεοδότης.
Δαβὶδ ὁσίου τοῦ ἐν Εὐβοίᾳ (16^{ος} αἰών)

**Ἀπολυτίκιον τῶν Ἁγίων Ἀναργύρων
Ἦχος πλ δ'.**

Ἁγιοὶ Ἀνάργυροι καὶ θαυματουργοί,
ἐπισκέψασθε τὰς ἀσθενείας ἡμῶν,
δωρεὰν ἐλάβετε, δωρεὰν δότε ἡμῖν.

**Ἀπολυτίκιον τοῦ ὁσίου Δαβὶδ
Ἦχος γ'. Θείας πίστεως.**

Μέγαν εὐρατο, Εὐβοία κλέος,
τόν πανένδοξον, Δαβὶδ τόν θεῖον,
ὡς ἱερᾶς ἀρετῆς καταγώγιον,
καί τοῦ Χριστοῦ ὁπαδόν ἀληθέστατον,
καί τῶν Ὁσίων ἀπάντων ἐφάμιλλον.
Διό Πάτερ Ὅσιε,
Χριστόν τόν Θεόν ἰκέτευε,
δωρήσασθε ἡμῖν τό μέγα ἔλεος.